

MRF 2025.157

Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse af 24. oktober 2025, j.nr. 24/04563

Ophævet og hjemvist Assens Kommunes tilladelse efter miljøbeskyttelseslovens § 28, stk. 1, til spildevandsselskabs udledning af tag- og overfladevand via regnvandsbassin til Møllebækken og Gremmeløkke Å, da kommunens undersøgelse af Gremmeløkke Ås hydrauliske kapacitet var mangelfuld.

Assens Kommune meddelte i marts 2024 tilladelse efter miljøbeskyttelseslovens § 28, stk. 1, og § 13 i spildevandsbekendtgørelse 2021/1393 til, at det kommunale spildevandsselskab kunne udlede tag- og overfladevand via regnvandsbassin til Møllebækken og Gremmeløkke Å, hvor sidstnævnte er omfattet af et vandløbsregulativ. Tilladelsen blev påklaget af bredejere til Gremmeløkke Å, der bl.a. gjorde gældende, at tilladelsen ikke tog højde for Gremmeløkke Å's hydrauliske kapacitet. Miljø- og Fødevareklagenævnet (formanden) lagde til grund, at der ved tilladelser efter § 28, stk. 1, bl.a. skal tages højde for

vandløbets hydrauliske kapacitet. I den foreliggende sag fremgik af Assens Kommunes robusthedsanalyse af Gremmeløkke Å, at der ved udledninger svarende til 1,5 l/s/ha vil opstå nye oversvømmelser, men at den af kommunen opstillede referencesituation ikke svarer til, hvad der ville være tilfældet ved afstrømning fra vandløbets naturlige opland. Klagenævnet fandt på denne baggrund, at kommunen ikke havde foretaget en tilstrækkelig vurdering af Gremmeløkke Ås hydrauliske kapacitet, hvorfor nævnet ophævede kommunens tilladelse.

Kommentar: Afgørelsen er et eksempel på, at Miljø- og Fødevareklagenævnet må ophæve udledningstilladelser via regnvandsbassin efter miljøbeskyttelseslovens § 28, stk. 1, til kommunale spildevandsselskaber grundet kommunens mangelfulde vurderinger af vandløbets hydrauliske kapacitet, jf. tilsvarende **MRF 2024.66 Mfk**. Se tillige **MRF 2023.225 Mfk**, der ligeledes drejede sig om Gremmeløkke Å, og hvor tilladelsen blev ophævet. Det må også i denne sag konstateres, at Miljø- og Fødevareklagenævnet har anonymiseret adressaten for tilladelsen, men da tilladelsen er meddelt efter § 13 i spildevandsbekendtgørelsen (2021/1393), må det nødvendigvis være det kommunale spildevandsselskab, der var modtager af tilladelsen. Se tilsvarende uheldig anonymisering i **MRF 2025.139 Mfk**, **MRF 2025.140 Mfk** og **MRF 2025.145 Mfk**.

Ophævelse og hjemvisning af tilladelse til udledning af tag- og overfladevand fra en virksomhed gennem private dræn via regnvandsbassin til Møllebækken og Gremmeløkke Å i Assens Kommune

Sag: 24/04563

Dato: 24. oktober 2025

Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse efter miljøbeskyttelseslovens § 28, stk. 1, jf. § 91, stk. 1.^[1]

Miljø- og Fødevareklagenævnet ophæver Assens Kommunes afgørelse af 14. marts 2024 om tilladelse til udledning af tag- og overfladevand fra [Virksomhed1] beliggende [Adresse1], gennem private dræn via regnvandsbassin til Møllebækken og Gremmeløkke Å og hjemviser sagen til fornyet behandling i Assens Kommune.

Det indbetalte klagegebyr tilbagebetales.

Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. § 17, stk. 1, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet^[2] og gebyrbekendtgørelsens § 2, stk. 6.^[3] Eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder, jf. miljøbeskyttelseslovens § 101, stk. 1.

Afgørelsen er truffet af formanden på nævnets vegne, jf. § 8 i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet.

¹ **Klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet**

Afgørelsen er den 12. april 2024 påklaget til Miljø- og Fødevarerklagenævnet af to bredejere til Gremmeløkke Å (en samlet klage).

Klagerne har navnlig anført, at

- udledningen ikke respekterer Gremmeløkke Ås hydrauliske kapacitet,
- der allerede sker oversvømmelser ved afstrømning svarende til vintermedianmaksimumafstrømning, hvorfor der ikke er kapacitet til yderligere udledning,
- udledningen skal neddrøses til medianmaksimumafstrømning på 0,34 l/s/ha, og
- den ene robusthedsanalyse, man har anvendt, er allerede blevet underkendt af Miljø- og Fødevarerklagenævnet i en sag af 21. september 2023.

Klagepunkterne er nærmere uddybet i afsnit 2.5.

2. Sagens oplysninger

2.1 Den påklagede afgørelse

Assens Kommune har den 14. marts 2024 meddelt tilladelse til udledning af tag- og overfladevand fra [Virksomhed1] på [Adresse1] fra et forsinkelsesbassin via private dræne til vandløbet Møllebækken, der løber videre ud i Gremmeløkke Å i Middelfart Kommune. Afgørelsen er meddelt med hjemmel i miljøbeskyttelseslovens § 28, stk. 1, og § 13 i spildevandsbekendtgørelsen.

Tilladelsen er meddelt på en række vilkår, bl.a. at udledningen til Møllebækken skal neddrøses til en afløbsvandføring på 12,57 l/s (vilkår 5), og at det projekterede forsinkelsesbassin skal have et permanent vådt volumen på mellem 200-300 m³/red. ha. oplandsareal (vilkår 6).

Assens Kommune har til brug for vurderingen af vandløbenes hydrauliske kapacitet anvendt en række robusthedsanalyser, herunder for Møllebækken og for Gremmeløkke Å. Ifølge kommunen medfører projektet en forøget hydraulisk belastning.

Robusthedsanalyse for Møllebækken

Det fremgår af robusthedsanalysen for Møllebækken, at der heri er foretaget en vurdering af vandløbets hydrauliske kapacitet i forhold til en række planlagte udledninger til vandløbet. Der er opstillet en referencesituation svarende til den naturlige afstrømning fra de omkringliggende områder, på baggrund af analyser

for både sommer- og vintermedianmaksimumafstrømningen. I den forbindelse er sommer- og vintermedianmaksimumafstrømningen bestemt til henholdsvis 0,16 l/s/ha og 0,34 l/s/ha på baggrund af afstrømningsværdier fra målestation nr. 43.04 i Storå, St. 4.533m, og målestation nr. 45.01 i Odense Å, Nr. Broby.

Dernæst er der udarbejdet et kort over udbredelse af oversvømmelserne for referencesituationen og opstillede scenarier, hvoraf det fremgår, at der allerede i referencesituationen forekommer oversvømmelser, særligt i vinterscenariet. Det er herefter i analysen konkluderet, at den øvre del af Møllebækken er robust overfor oversvømmelser og erosion, hvorimod der længere nedstrøms forekommer oversvømmelser af de vandløbsnære arealer. Ifølge analysen bør udledningerne fra de kloakerede oplande derfor neddrosles til 1 l/s/ha, for at undgå hyppigere eller større oversvømmelser af de vandløbsnære arealer.

Robusthedsanalyse for Gremmeløkke Å

Det fremgår af robusthedsanalysen for Gremmeløkke Å, at der heri er foretaget en vurdering af vandløbets hydrauliske kapacitet i forhold til en række planlagte udledninger til vandløbet. Der er som i Møllebækkens robusthedsanalyse opstillet en referencesituation svarende til den naturlige afstrømning fra de omkringliggende områder, hvori der er medtaget allerede lovligt eksisterende neddroslede udledninger.

I forhold til den naturlige afstrømning er der foretaget analyser for både sommer- og vintermedianmaksimumafstrømningen, hvorefter det mest oversvømmelseskritiske scenarie er valgt som referenceafstrømning i vurderingen af den hydrauliske kapacitet. I den forbindelse er de i regulativet for Gremmeløkke Å bestemte sommer- og vintermedianmaksimumafstrømninger på henholdsvis 0,16 l/s/ha og 0,34 l/s/ha anvendt. Dernæst er der opstillet en række scenarier, hvor belastningen af vandløbet i forhold til referencesituationen forøges med de planlagte udledninger. Der er udarbejdet et kort over udbredelsen af oversvømmelserne for referencesituationen og de opstillede scenarier, hvoraf det fremgår, at der allerede i referencesituationen forekommer oversvømmelser, særligt for så vidt angår vinterscenariet. Det er herefter i analysen konkluderet, at der ved udledninger svarende til 1,5 l/s/ha fra de planlagte udledninger vil opstå nye oversvømmelser, som ikke vil opstå i referencesituationen, men at disse oversvømmelser kan undgås ved, at udledningerne fra de kloakerede oplande neddrosles til 1 l/s/ha.

2.2 Vandløbsregulativ

Udledningen sker til en række offentlige vandløb, herunder Gremmeløkke Å. Gremmeløkke Å er omfattet af Regulativ for Gremmeløkke Å, Amtsvandløb nr. 21.01, Fyns Amt, som endeligt vedtaget på Fyns Amtsråds vegne af Trafik- og Miljøudvalget den 5. oktober 2006. I regulativets bilag 7 er der angivet følgende karakteristiske afstrømninger for Gremmeløkke Å:

Vinter 10 års maksimum 50 l/s km²

Vinter 5 års maksimum 40 l/s km²

Vinter medianmaksimum 34 l/s km²

Sommer 10 års maksimum 25 l/s km²

Sommer 5 års maksimum 19 l/s km²

Sommer medianmaksimum 16 l/s km²

De karakteristiske afstrømninger er bestemt på baggrund af de udførte enkeltmålinger (i perioden 1989-1990) og daglige vandføringsmålinger (i perioden 1976-1989) for den permanente målestation nr. 43.04 i Stor Å, st. 4.533 m, og målestation nr. 45.01 i Odense Å, Nr. Broby (perioden 1918-1989). Ifølge regulativets pkt. 7.3.1 og 7.3.2 stilles der krav til vandløbets vandføringsevne i form af Q/h-kurver. Ifølge regulativets pkt. 3.2 er vandløbets vandføringsevne registreret på grundlag af opmålingerne fra 1989 og 2001.

2.3 Klagens indhold

Klagerne har bl.a. med henvisning til bilag 7 i Regulativ for Gremmeløkke Å anført, at udledningen ikke respekterer Gremmeløkke Ås hydrauliske kapacitet. Klagerne har i den forbindelse henvist til, at der allerede forekommer oversvømmelser ved en afstrømning svarende til vintermedianmaksimum, hvorfor enhver afstrømning derover ifølge klagerne vil medføre større og hyppigere oversvømmelser.

Klagerne har i forhold til robusthedsanalyserne bl.a. påpeget, at det deri er konkluderet, at udledninger på 1 l/s/ha ikke vil medføre større eller hyppigere oversvømmelser, men at det tillige fremgår, at der flere steder i Møllebækken og Gremmeløkke Å sker oversvømmelser allerede i referencesituationen. Ifølge klagerne bør udledningen nedbrosles til 0,34 l/s/ha svarende til vintermedianmaksimum, hvis større eller hyppigere oversvømmelser skal undgås. Hertil har klagerne også påpeget, at de ikke er enige i Assens Kommunes

betragtning om, at området ved Gremmeløkke Å i Ejby mose, som oversvømmes, er naturligt fugtige arealer, og at oversvømmelserne dermed ikke vurderes problematiske.

Klagerne har desuden anført, at robusthedsanalysen for Gremmeløkke Å er underkendt af Miljø- og Fødevareklagenævnet i sagerne 19/07872 og 19/07875, idet referencesituationen indeholder eksisterende udledninger og dermed ikke viser den naturlige afstrømning fra oplandet. Klagerne har i den forbindelse anført, at der bør laves nye robusthedsanalyser, som viser den naturlige afstrømning, før det kan vurderes, hvilke krav der skal stilles i en udledningstilladelse-

3. Miljø- og Fødevareklagenævnets bemærkninger og afgørelse

3.1 Miljø- og Fødevareklagenævnets prøvelse

Det fremgår af § 11, stk. 1, 1. pkt., i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet, at nævnet kan begrænse sin prøvelse af en afgørelse til de forhold, der er klaget over.

Det følger endvidere af § 11, stk. 2, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet, at nævnet kan begrænse sin prøvelse til de væsentligste forhold.

Miljø- og Fødevareklagenævnet har i denne klagesag fundet anledning til at behandle Assens Kommunes vurdering af Gremmeløkke Ås hydrauliske kapacitet.

Miljø- og Fødevareklagenævnet har ikke taget stilling til sagens øvrige klagepunkter, jf. herved § 11 i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet. Nævnet har dog fundet anledning til at anføre en række forhold, som Assens Kommune vil skulle tage i betragtning i forbindelse med en fornyet behandling af sagen, se nærmere i afsnit 3.3.

3.2 Miljø- og Fødevareklagenævnets bemærkninger

3.2.1 Indledende bemærkninger

Tilladelsen til udledning af overfladevand er meddelt efter miljøbeskyttelseslovens § 28, stk. 1.

De nærmere regler for administrationen af miljøbeskyttelseslovens § 28 er fastsat i spildevandsbekendtgørelsen[4] og i spildevandsvejledningen.[5]

Ved meddelelse af tilladelse efter lovens § 28, stk. 1, skal kommunen ifølge spildevandsvejledningen bl.a. påse, at udledningen respekterer vandløbets hydrauliske kapacitet, dvs. at vandet kan afledes videre i vandløbet uden gener for omboende ved vandløbet. Således fremgår det af spildevandsvejledningens afsnit 3.2.1, at:

"Kommunalbestyrelsen sikrer, at udledninger af spildevand, herunder tag- og overfladevand til vandløb, sker på en sådan måde, at vandet kan afledes videre i vandløbet uden gener for omboende ved vandløbet eller gener for dyre- og plantelivet, dvs. at vandløbets hydrauliske kapacitet respekteres. Derfor vil de angivne forudsætninger i vandløbsregulativet for det konkrete vandløb skulle respekteres. Hvis der i vandløbsregulativet er angivet vilkår for maksimale tilladninger fra enkelte delområder, vil disse vilkår skulle afspejles i spildevandsplanen. Kan vilkårene ikke imødekommes, må der enten ske en forsinkelse/udjævning af overfladevandsbelastningen, eller der må indledes en vandløbsreguleringssag som forudsætning for en forøget tilladning af spildevand eller ske en ændring af regulativet. (...)

Hvis der ikke er udarbejdet et regulativ for vandløbet, eller regulativet ikke angiver vilkår for maksimale tilladninger, må det konkret vurderes, om vandløbets hydrauliske kapacitet giver mulighed for forøget belastning, eller om der med de nuværende udledninger ikke er risiko for en øget overbelastning. Den endelige vurdering af udledningers indflydelse på vandløbenes fysiske tilstand vil skulle ske ved, at kommunalbestyrelsen meddeler/skærper udledningstilladelser for tag- og overfladevand. Her er tilladelsesmyndigheden forpligtet til at sikre, at udledningen sker under hensyn til vandløbets fysiske tilstand."

Vejledningens retningslinjer må efter Miljø- og Fødevareklagenævnets opfattelse forstås således, at vurderingen af en udlednings indflydelse på et vandløbs hydrauliske kapacitet skal indgå i forbindelse med en tilladelse til udledning af overfladevand i de tilfælde, hvor kommunen meddeler tilladelse til en udledning, der overstiger den naturlige afstrømning til recipienten.

Det følger af Miljø- og Fødevareklagenævnets praksis, at det som udgangspunkt er medianmaksimumafstrømningen, der skal lægges til grund for vurderingen af et oplands naturlige afstrømning.[6] Det følger videre af nævnets praksis,[7] at

det med vurderingen af den hydrauliske kapacitet skal sikres, at udledningen ikke vil medføre hyppigere eller større oversvømmelser af vandløbet, end hvad der ville være tilfældet ved afstrømning fra vandløbets naturlige opland.

3.2.2 Vurdering af Gremmeløkke Ås hydrauliske kapacitet

Miljø- og Fødevareklagenævnet konstaterer, at der i den påklagede afgørelse er anvendt en vintermedianmaksimumvandføring på 0,34 l/s/ha og en sommermedianmaksimumvandføring på 0,16 l/s/ha, hvilket svarer til det i vandløbsregulativet anførte. De karakteristiske afstrømninger er fastlagt på grundlag af de udførte enkeltmålinger og daglige vandføringsmålinger (i perioden 1976-1989) for den permanente målestation nr. 45.01 i Odense Å, nr. Broby (perioden 1918-1989).

Det fremgår af den påklagede afgørelse, at afløb fra dræn/privat vandløb fra [Virksomhed1], der udleder til Møllebækken og Gremmeløkke Å, skal neddrogles til 1 l/s/ha for så vidt angår det kloakerede område. Idet den tilladte udledning overstiger den naturlige afstrømning fra vandløbene, er det nødvendigt at vurdere vandløbenes hydrauliske kapacitet. Der skal således foretages en konkret vurdering af, om vandløbenes hydrauliske kapacitet giver mulighed for forøget belastning, herunder om der er behov for forsinkelse/udjævning af overfladevandsbelastningen, eller om der i stedet må træffes afgørelse efter vandløbsloven om ændret vedligeholdelse eller regulering som forudsætning for en forøget tilladning af overfladevand.

Det fremgår af de robusthedsanalysen for Gremmeløkke Å, der bl.a. ligger til grund for udledningstilladelsen, at der ved udledninger svarende til 1,5 l/s/ha fra de planlagte udledninger vil opstå nye oversvømmelser, som ikke vil opstå i referencesituationen, men at disse oversvømmelser kan undgås ved en neddrogling til 1 l/s/ha. Miljø- og Fødevareklagenævnet konstaterer imidlertid, at den i robusthedsanalysen for Gremmeløkke Å opstillede referencesituation ikke svarer til, hvad der ville være tilfældet ved afstrømning fra vandløbets naturlige opland, idet eksisterende udledninger tillige er medregnet i referencesituationerne.

Miljø- og Fødevareklagenævnet finder på baggrund af ovenstående, at Assens Kommune ikke har foretaget en tilstrækkelig vurdering af Gremmeløkke Ås hydrauliske kapacitet. Nævnet finder, at der er tale om en så væsentlig mangel, at afgørelsen må hjemvises til fornyet behandling i kommunen med henblik på kommunens vurdering af, om udledningerne vil medføre hyppigere eller større

oversvømmelser af vandløbet, end hvad der ville være tilfældet ved afstrømning fra vandløbets naturlige opland.

3.3 Miljø- og Fødevareklagenævnets øvrige bemærkninger

Assens Kommune skal ved den fornyede behandling af sagen sikre, at de beregninger, som danner grundlag for kommunens vurdering af projektet, er foretaget korrekt. Endvidere bør kommunen redegøre nærmere for de data og beregningsforudsætninger, der indgår i den påklagede afgørelses tabel 1 og 2, og som danner grundlag for udledningstilladelsen og vilkårene herfor.

3.4 Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse

Miljø- og Fødevareklagenævnet ophæver Assens Kommunes afgørelse af 14. marts 2024 om tilladelse til udledning af tag- og overfladevand fra [Virksomhed1] beliggende [Adresse1], gennem private dræn via regnvandsbassin til Møllebækken og Gremmeløkke Å og hjemviser sagen til fornyet behandling i Assens Kommune.

[1] Lovbekendtgørelse nr. 1093 af 11. oktober 2024 om miljøbeskyttelse.

[2] Lov nr. 1715 af 27. december 2016 om Miljø- og Fødevareklagenævnet som senest ændret ved lov nr. 640 af 11. juni 2024 om ændring af lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet mv.

[3] Bekendtgørelse nr. 132 af 30. januar 2017 om gebyr for indbringelse af klager for Miljø- og Fødevareklagenævnet mv.

[4] Bekendtgørelse nr. 866 af 20. juni 2025 om spildevandsplanen og spildevandstilladelser m.v. efter miljøbeskyttelseslovens kapitel 3 og 4.

[5] Miljøstyrelsens vejledning nr. 28/2018 til bekendtgørelse om spildevandstilladelser m.v. efter miljøbeskyttelseslovens kapitel 3 og 4.

[6] Jf. nævnets praksis som anført i bl.a. NMK-43-00366, NMK-43-00658, NMK-10-00116, NMK-10-00423 og NMK-10-00760.

[7] Jf. nævnets praksis som anført i bl.a. 18/05386, NMK-10-01223, NMK-10-00891, NMK-10-01043, NMK-10-00654.

Lovområder:

Miljøbeskyttelsesloven